

TJEN FOLKET

Diskusjonsblad for AKP(m-l)

April – 4/74

Innhold:

Fra SK/AU: Direktiv til hele partiet	s. 3
Partiets syn på 1. mai og sosialismen	s. 5
Sosialisme og 1. mai	s. 5
Sosialismeparolen	s. 6

Vend oppmerksomheten mot arbeidsplassene og fagbevegelsen

De statsansatte	s. 7
Grafisk – vår holdning til den tekniske utviklinga	s. 8
Jern & Metall – noen punkter fra diskusjonen	s. 10
Vår strategi for fagbevegelsen	s. 11
Norsk Lektorlags organisasjonsproblemer	s. 12
Studer situasjonen i Kambodsja	s. 14

Debatt

Til diskusjonen om husmora:

Retten til lønna arbeid et grunnleggende kvinnekrav	s. 15
Nasjonaliser oljeselskapene!	s. 16
Miljøvernpolitikken – noen problemstillinger	s. 18
Oppsummering av Trødal arbeidet i Oslo	s. 20

Vi beklager at utkastet til program for kommunevalget ikke var klart til dette nummeret.

Fra SK/AU

Leder:

FRA SK/AU:

Direktiv til hele partiet

KAMPEN FOR SLAGKRAFTIGE DEMONSTRASJONER

1. MAI ER AKP(M-L)s HOVEDOPPGAVE

I betraktning av den alvorlige situasjon som er oppstått på grunn av SV-ledelsens sabotasje og systematiske splittelsesarbeid, må arbeidet med å kjempe fram kraftige 1. mai demonstrasjoner være hele partiets hovedoppgave fra nå av og fram til 1./5.

Kampen for å gjenreise 1. mai som arbeiderklassens kampdag mot monopolkapitalen, imperialismen, opportunisten og reaksjonen har siden 1968 vært leda av oss marxist-leninister.

Denne kampen har rettet seg skarpt mot høyresosialdemokratiet i DNA- og LO-toppen og i praksis brutt deres mangeårige monopol på moidagen.

Fra opportunistene i SV har vi for det meste møtt motstand, og først i fjor klarte vi å kjempe gjennom enhet med dem i Oslo og noen andre steder. Opportunistene har aldri vært noen kraft som har gått i spissen for kampen for å gjenreise 1. mai.

I år har SV under ledelse av Bresnjevtilhengeren Rolf Dr. satt i gang en voldsom offensiv for å sabotere og ødelegge 1. maiarbeidet. Denne offensiven retter seg ikke bare mot AKP(m-l) og den marxist-leninistiske bevegelsen. Den tar sikte på å hindre enhet med kommunistene og i stedet legge demonstrasjonene så nær opptil høyre-

sosialdemokratiet i DNA-toppen som det er taktisk mulig å få til.

I praksis betyr ei slik linje et slag mot de framgangene som er vunnet for 1. mai som arbeiderklassens demonstrasjonsdag de siste åra. Det betyr å skru historia tilbake til den gangen kampen mot høyresosialdemokratiet ikke blei ført på 1. mai. Det er også et slag mot alle de venstreorienterte medlemmer i SV som er mot en politikk av Dahls type, og som er mot den raske høyreutviklinga SV er inne i. Det betyr at opportunistisk parti-sjåvinisme fra SVs side stilles i stedet for enhet på klassekampens grunn 1. mai. Dette er ei linje som tjener Bratteli og Aspengren.

SV-ledelsens/Rolf D' offensiv betyr at det mange steder vil bli vanskeligere å oppnå enhet og mobilisere enn i fjor. Det betyr at vi ikke kan regne med sjøl den minste hjelp fra SV, men tvert i mot må stole helt og fullt på oss sjøl.

Det er nå AKP(m-l), Rød Ungdom og Norges Kommunistiske Studentforbund, som aleine må ta på seg ansvaret for å gå i spissen for kampen for en rød 1. mai 1974. Det er oss det er avhengig av om 1. mai skal bli en kampdag med mange demonstrasjoner som retter harde slag mot monopolene og høyresosialdemokratiet.

Vi er for sterke demonstrasjoner overalt der det er mulig. Vi er for brei enhet på et skikkelig politisk grunnlag, i samsvar med de linjene vi helt siden årskiftet har lagt fram i KLASSEKAMPEN.

Ingen må spille tida med å vente på enhet med SV. Sansynligvis vil ikke SV-ledelsen tillate noen enhet i Oslo. Det vil bety at det blir vanskelig å oppnå enhet mange andre steder også.

Sats kreftene på enhet mellom de organisasjoner, fronter, fagforeninger og enkeltpersoner som er villige til å gå med

på et skikkelig politisk grunnlag. Begynn mobiliseringa, dann komiteer på grunnplanet osv. enten SV er med eller ikke. Det er hovedmetoden for enhet.

Samtidig fortsetter vi kampen med SV. Vi er for uttalelser om en enhetlig 1. mai, enhetskomiteer osv. Men siden SV-ledelsen er bestemt mot enhet, kan ikke dette få forsinke og hindre mobiliseringa til 1. mai-tog. Det må være en supplerende metode til mobiliseringa. Det er viktig å få med enkelte SVere som vil gå i fronten også der SV ikke går med – gjerne som talere o.l.

SV sentralt er innstilt på å gå i forhandlinger med oss og få til brudd gjennom å stille uantakelige krav. Vi er villige til kompromisser, men ikke på prinsippene. Vi kan ikke gå med på å sløyfe kampen mot imperialismen. Vi kan ikke gå med på å la vær å slåss mot høyresosialdemokratiet eller ha høyresosialdemokratiske talere. Vi kan ikke gå med på at demonstrasjonene skal bindes til paroler som »stå på tariffkravene» så lenge disse krava er elendige og ikke svarer til det arbeiderklassen har interesse av. Vi forlanger ikke å dominere, men om SV vil stille med partitalere så krever vi likeverdig behandling. Vi forhandler gjerne med SV. Men vi lar oss ikke presse på prinsipper som vil gjøre demonstrasjonen til en rein partioppmarsj for SV uten brådd mot Aspengren og Bratteli. På slike betingelser bryter vi, og brennemerker offentlig SV som splittelsesmakere, som ikke vil ha enhet på klassekampens grunn.

Ta kontakt med RU og NKS og få samordnet arbeidet med dem. Rapporter inn framgangsrike resultater i 1. mai-arbeidet til Klassekampen.

Arbeidsutvalget i AKP(m-l)
11. mars 1974.

Partiets syn på 1.mai og sosialismen

– Hva bør det politiske grunnlaget være for et 1.maitog?

– To ting: I første rekke de kampsakene som står i sentrum for arbeidsfolk i dag – 1.mai startet jo som en kamp for 8 timers arbeidsdag – og de langsiktige perspektivene på arbeiderklassens kamp, for sosialismen.

– Men hva skjer da med de organisasjonene, gruppene og enkeltpersoner som ikke har tatt standpunkt til spørsmålet om sosialisme, men som absolutt bør høre hjemme i et progressivt 1.maitog? Vi tenker på de anti-imperialistiske organisasjonene, Kvinnefronten og svært mange andre.

– Vi ønsker demokrati, og ikke at folk skal få presset på seg politiske paroler de ikke helt

og fullt kan stå på. Samtidig ønsker vi en brei mest mulig oppslutning, fra alle som kan slutte seg til hovedinnholdet i 1.maitoget. Det kan løses på to måter: Den ene er at sosialismen inngår i en av hovedparolene, og at de som slutter seg til har reservasjonsrett. For eksempel kan Palestinakomiteen bare slutte seg til parolen om støtte til verdens folks frigjøringskamp.

Den andre er at sosialismen ikke inngår i den allmenne plattformen for toget, men at organisasjoner, partier eller andre som ønsker det har med egne paroler om sosialismen.

Når det gjelder Oslo, mener vi i AKP(m-l) at Faglig 1.maifront bør ha med en parole for sosialismen i hovedgrunnlaget, sier Halfdan R:

Sosialisme og 1.mai

Vi har forstått det slik at Sentralkomiteens AU har gitt et parolegrunnlag for 1.mai, hvor de går imot paroler med innhold av typen: For et sosialistisk Norge, Leve sosialismen o.l.

I diskusjonen vi hadde på spørsmålet var det klart at samtlige «ønsket» å ha med paroler av denne typen. Men det oppstod en motsigelse mellom det å ønske (ville) ha parolen med og det å stille denne som et krav for å delta i toget. Diskusjonen gikk på spørsmålet om å kreve parolen med eller om vi «bare» skulle sette den fram som forslag til parole, men under visse forutsetninger trekke den til fordel for større/breiere deltakelse. Det sentrale i den første holdninga gikk ut på konsekvensen av å ikke ha den med: Røde flagg symboliserer (uten tvil) sosialisme. Skal vi unnlate å

bære med disse også om det blir et krav fra en gruppe deltakere?

I den andre holdninga blei det lagt vekt på at diskusjonen som blei reist på denne parola skulle ha som mål å gi kampkrava sosialistiske perspektiver, men at det måtte være den lokale situasjonen som bestemte hvor sterkt kravet om denne parolen skulle stå. Denne diskusjonen så en som viktigere enn at parolen kom med i toget.

Ingen av holdningene støtter AUs direktiv(?). Vi har ikke sett noen begrunnelse for AUs holdning og ser det foreløpig slik at vurderingene som må ligge til grunn støtter seg på de særegne forholdene som oppsto i Oslo i fjor (KFs brudd)?

Kamerater i et
fylkesstyre

Sosialismeparolen

Vi har nylig diskutert 1.mai i laget vårt. Som tidligere år var det også i år motsigelser på spørsmålet om sosialisme som en av hovedparolene.

Slik vi hadde oppfattet partiets linje, gikk den ut på at vi helst ikke ville ha den. Men det var ikke noe enheten skulle stå og falle med. Dette ble det enhet på. Begrunnelse:

1. Å gå sammen med SF, NKP, AIK under sosialismeparoler er noe vi helst vil unngå. Det er ikke nok at folk kaller seg sosialister. (Stikkord: væpna revolusjon og holdning til DNA og Sovjet).
2. For kvinnefronten i vår by vil det bli vanskeligere å kunne delta selv om vi sier det er nok å slutte opp om en av hovedparolene.

Vi har altså ikke oppfattet dette som et prinsippspørsmål, men noe man er nødt til å vurdere på nytt hver gang.

Vi mener at situasjonen ikke er annerledes i år enn i fjor, og at det var en riktig

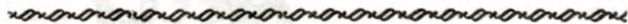
linje vi da hadde. I KK får vi så et intervju (27.februar) med formannen i Oslo som mener sosialismeparolen er riktig og viktig. Hvis han gir uttrykk for partiets syn, mener jeg det har forekommet en linjeendring.

Jeg vil da si at dette må være en feil måte å meddele dette på. Forvirringa har i hvert fall vært til stede hos oss. De laga som forhandler med SV og KF, får ikke noen lettere oppgave når sånt kjøres ut eksternt. Denne diskusjonen burde vært holdt i TF på et tidligere tidspunkt, slik at kameratene hadde fått tatt stilling til dette før de var i forhandlingsposisjon. Dessuten er det vel sånne saker TF er til for.

Til diskusjonen om sosialismeparolen:

1. Er det enighet om at dette ikke er et prinsippspørsmål?
2. Er det noen som mener at det har skjedd særlig viktige forandringer det siste året som får oss til å revurdere eventuelt skifte standpunkt?

Bernhard

Vend oppmerksomheten mot arbeidsplassene og fagbevegelsen

Tariffkonferansene

De statsansatte

Seminaret var delt i to deler, første dag en innledning og diskusjon om den økonomiske og politiske situasjonen alment foran lønnsoppgjøret, og hvilken rolle lønnsoppgjøret spiller for den kommunistiske bevegelsen under kapitalismen. Andre dagen tok vi for oss hvordan situasjonen var spesielt for de statsansatte, gjennomgikk og diskuterte kravene som var stilt fra Kartellet og de andre organisasjonene.

Her skal jeg konsentrere meg om den siste dagen, siden den første diskusjonen var felles for alle tariffkonferansene. For øvrig mente alle deltakerne at en slik politisk bakgrunn for diskusjonen om vår spesielle situasjon var helt nødvendig.

Det var enighet om at situasjonen foran lønnsoppgjøret i år er at monopolkapitalen her i landet er inne i en høykonjunktur, og at krisetendensene en ser i enkelte næringer er en nødvendig følge av kapitalens anstrengelser for å øke strukturrasjonaliseringen av økonomien. Dette gjenspeiler seg også innfor statsapparatet. Staten planlegger store investeringer på oljeutvinningssektoren, og trenger utbygging av nytt byråkrati og ny ekspertise og administrasjon på dette

området. Samtidig gjør nettopp disse planene, sammen med arbeidsfolks økende protester mot skattetrykket, at staten må rasjonalisere og spare kraftig på andre områder. Denne rasjonaliseringen har hittil først og fremst gitt seg uttrykk på helse- og sosialsektoren, og i undervisningsvesenet. Dvs. en overføring av ressurser og arbeidskraft fra »uproduktive» til relativt mer produktive sektorer, også innfor statsapparatet.

Det var enighet om at sosialdemokratiets hovedtaktikk foran dette oppgjøret ville være prisproblemen, og at det viktigste for oss derfor må være å motbevise at lønnsøkninger er hovedårsaken til prisstigningen. Vi kan også vente oss utspill i retning av å samordne lønnsoppgjøret med statlige tiltak for å kontrollere prisstigningen, selv om Skånlandsutvalgets innstilling har møtt stor motbør. Det er derfor nyttig å vise til erfaringene fra indeksoppgjøret våren 1973, som på ingen måte var til fordel for arbeidsfolk.

Men i tillegg til disse viktigste aspektene ved lønnsoppgjøret, fant vi ut at for de statsansatte spesielt må vi peke på at høyere lønn for oss ikke nødvendigvis

betyr høyere skatter for andre arbeidsfolk. Det er på høy tid at staten begynner å beskatte kapitalens enorme fortjeneste, og selv i dag har staten penger, men planlegger å bruke dem på usosial måte.

Da vi gikk gjennom krava som var stilt av Kartellet og de andre organisasjonene for statsansatte, fant vi at det viktigste kjennetegnet er at de generelle tilleggene er så lave. Kravene står ikke i noe som helst forhold til de som er reist fra grunnorganisasjonen, og kan ikke engang sikre at den realdisponible inntekten fra 1972 blir opprettholdt.

Derfor var det full enighet om at vi må begynne å kjempe mot kravene allerede nå, først og fremst mot det lave generelle tillegget, fordi dette er den dårligste delen av de kravene som er satt fram. Likevel må vi også stå hardt på kravet om at bare en helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon og lavt svingetall kan sikre utfallet av lønnsoppgjøret, og at verken subsidieøkninger eller ettårig tariffperiode er tilstrekkelig. Erfaringene fra oppgjøret i 1972 viser oss også at vi må sette oss godt inn i hva de forskjellige særtilleggene som er foreslått vil bety, fordi det ofte er ved hjelp av disse LO-ledelsen vil prøve å få forhandlingsresultatet vedtatt.

I diskusjonen kom det fram usikkerhet om dette med hovedvekten på det generelle tillegget ikke var et brudd med AKPs tidligere linje om at det viktigste enkeltkravet ved årets oppgjør var indeksbestemmelsen. Vi fant at det var det ikke, for nå når organisasjonenes krav er satt fram, er det riktig å konsentrere kampen på det område der de framsatte kravene er dårligst.

Det var enighet om at begge krav er nødvendig, både skikkelig tillegg og indeksbestemmelse, og at alle forsøk på å »kjøpe» et elendig oppgjør med en god indeksbestemmelse måtte avvises. »Lønnstakerne kan ikke leve på en indeksregulert luselønn».

Det ble enighet om å sende ut en uttalelse fra seminaret; denne ble seinere sløyfet til fordel for en oppsummering fra faglige utvalg av alle tariffkonferansene. Det var videre enighet om at vi trengte en løpeseddel om situasjonen ved lønnsoppgjøret for de statsansatte allerede før forhandlingsresultatet foreligger.

Flere av deltakerne etterlyste diskusjoner om lønnsoppgjøret på et tidligere tidspunkt neste gang, helst allerede før kravene skal stilles fra foreningene.

Kari

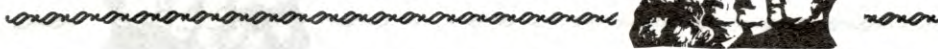
Grafisk – vår holdning til den tekniske utviklinga

NOEN PUNKTER FRA KONFERANSEN

Konferansen slo fast betydningen av å se lønnsoppgjøret som en viktig oppgave. En utbredt oppfatning på alle nivåer i vårt forbund er at det ikke spiller noen rolle

for lønna, det er lønnsglidninga som teller. Dette er farlig for oss sjøl på lenger sikt, og det er usolidarisk, fordi vi som sterkt forbund kunne være med å presse gjennom høye tillegg.

Denne holdninga preger også forbundsledelsen som ikke legger særlig vekt på

det generelle kravet, 65,00 pr. uke, 8 % i gjennomsnitt, sjølsagt mest for de lavlønnte. Konferansen var enig om at dette kravet må vi gå imot. Det er utmerket at de lavest lønte får et bra tillegg, men størsteparten ligger såpass høyt at tillegget på ingen måte kompensere. Videre er det spesielt viktig for oss i en situasjon der fagets og dermed fagarbeidernes situasjon er truet, å opprettholde et høyt lønnsnivå. Derfor kan vi allerede nå slå fast at vi må stemme nei, og vi kan begynne å propagandere for det.

Vi var såvidt inne på spørsmålet om tariffavgift, og var enige om å gå imot det.

2.dag starta vi en lenge savnet diskusjon om utviklinga i faget.

Deler av vårt fag trues med å bli slukt av den tekniske utviklinga, spesielt rammes typografene (setterne), første typograf siden krigen ble registrert arbeidsledig forrige måned. Vårt problem blir: Hvordan skal vi stille oss når den tekniske utviklinga truer et helt fag, en hel faggruppe som også omfatter lærlinger, unge nyutdanna folk? Konkret diskuterte vi den optiske leseren som vil gjøre svært mange settere overflødige.

Diskusjonen begynte med 2 syn:

Noen: Vi kan ikke slåss mot den tekniske utviklinga, det er å slåss mot historia, det tilsvarer de engelske spinneriarbeidernes ødeleggelse av Spinning Jenny. Vi kan bare stille krav som mest mulig sikrer arbeidsfolks stilling med de nye maskinene.

Andre: Vi må ta utgangspunkt i folkas interesser. Hvis utviklinga ikke er i deres tjeneste, er det vår plikt som

kommunister å ta ledelsen i kampen mot den. Det er bare forbundsledelsen som alltid argumenterer med at vi må godta saker på grunn av utviklinga.

Vår foreløpige konklusjon:

1. Vi må så raskt som mulig diskutere nøyer hvordan en best mulig skal sikre framtida. Forbundet har allerede en tid slåss for at alle nye maskiner skal betjenes av faglært grafisk arbeidskraft. (De tapte for øvrig saka i arbeidsretten om betjening av den optiske leseren.) Andre eks. krav om omskolering med full betaling, stopp i inntak av lærlinger, at lærlingene skal ha krav på fast ansettelse etter læretida.

Videre diskuterte vi at det ville bli viktig å kreve at områder som i dag står utenfor grafisk, men som absolutt er grafisk arbeid, kommer inn under fagområdet, eks. kontoroffset, endel reklamearbeid.

2. Vi må være klar over at vi ikke kan stoppe monopolkapitalens utvikling av nye, stadig mer rasjonelle maskiner uten gjennom revolusjon, og da vil teknikken settes i folkets tjeneste. Men, konkret i en bestemt situasjon på en arbeidsplass kan det likevel være riktig å reise kamp mot innføring av nye maskiner som fratrar folk arbeidet. En slik kamp kan gi delseirer – utsette eller begrense bruken av maskinene, og den kan øke folks bevissthet om fienden vi kjemper imot.

Et viktig krav ved enhver nyanskaffelse må være garantier for at ingen mister jobben. All innskrenkning av antall ansatte skal skje ved naturlig avgang.

Liv

Jern & Metall – noen punkter fra diskusjonen

1. Hvordan skal vi forholde oss til avtaleingets krav, spesielt til 7,5% generelt tillegg? Noen mente at vi måtte kjøre ut at 7,5% var absolutt minimum. Forhandlingsresultatet vil bli enda mindre, derfor må det stemmes ned. Et argument for en slik linje var at krava var vedtatt, vi må være realistiske. Hvis ikke, fører vi rein propagandistisk politikk.

Det ble enighet om at dette var ei feilaktig linje, ei høyrelinje. Konferansen ble enig om at vi ikke kunne godta kravet på 7,5%, et hvilket som helst resultat på dette grunnlag må stemmes ned. I stedet må vi kjøre AKP(m-l)s krav, 18%, som er det eneste som kan kompensere for pris- og skatteøkning. Dette ligger også bra på linje med klubbenes og avdelingenes krav og skulle være det arbeiderklassen ser som rimelig og verdt å kjempe for.

2. Det kom fram i diskusjonen at vi til nå har lagt for ensidig vekt på de enkelte krava til tariffoppgjøret, vi har hatt økonomistiske tendenser. Det er viktig at vi også tar opp kampen for å få en kamplinje i forbundet og ta et oppgjør med pampene, og at vi i større grad bruker lønnsoppgjøret til å propagandere sosialismen. Hva er kommunistenes prinsipielle syn på lønnsoppgjøret? Hvordan skal vi få fram de politiske aspektene ved denne formen for klassekamp?

3. Spørsmålet om tariffoppgjør kontra lokale oppgjør. Det var enighet om å styrke lønnsoppgjørets rolle, bl.a. ble det

pekt på viktigheten av at J&M stiller harde krav som en riktig form for sosialistisk lønnspolitikk. Men det ble hevdet at ettårig avtale og indeksbestemmelse kunne kverke den lokale lønnsglidningen. Det ble også hevdet at den lokale kampen er viktigst utfra at det er lettere å gjøre gjennombrudd lokalt, og at lønnsglidningen blir stor framover. Men oppmarsjen, formuleringen av kravene, propagandaen måtte skje i tilknytning til det sentrale oppgjøret. Det ble også reist spørsmål fra enkelte om 2-årig avtale er det beste i regelen?

4. Spørsmålet om krise og høykonjunktur. Hva kjennetegner krisa? Kan det være krise uten depresjon? Noen hevdet at alt prat om krise er villedende nå ettersom høykonjunkturen er eksepsjonell. Andre forsøkte å vise til at valutakrisa, strukturrasjonaliseringa osv. viser at den allmenne krisa i kapitalismen skjerpes. Hele debatten om den økonomiske stoda generelt og i Norge spesielt viste at vi har for lite grep om de økonomiske sakene.

5. Debatten i en av gruppene reiste spørsmålet om hvordan vi stiller oss til stadig økt innføring av skiftarbeid.

Det var sikkert mange andre spørsmål framme i diskusjonen, dette referatet er laget på grunnlag av notater fra to kamerater. Vi oppfordrer alle til å fortsette diskusjonen i TFs spalter.

RED

Vår strategi for fagbevegelsen

Etter at vi i over 1/2 år har hatt arbeid i industrien og fagbevegelsen som hovedoppgave i partiet, syns jeg ærlig talt at resultatet er relativt magert. Sikkert arbeider våre folk trutt og bra på sine respektive plasser som tillitsmenn, studieleder, verneombud osv. Alle vi skaffer oss sikkert også mye erfaring i dette arbeidet som vi prioriterer høyt. Men hvorfor i all verden skal disse erfaringene bare bli den enkelte til gode? Hvorfor deler vi ikke disse erfaringene med hverandre? Jeg mener det er et forræderi mot partiet og arbeiderklassen ikke å meddele sine spesielle erfaringer her i TF og i KK i mye større grad enn tilfellet er nå! Jeg har heller ikke inntrykk av at partimedlemmene er flinke nok til å meddele sine erfaringer og forslag til løsning av problemer i spesielle saker til partilagsstyret og desslike. Jeg håper innerlig dette bare er en påstand fra min side, men har stygg mistanke om at tendensen er slik.

Et stort problem for oss ml-ere i fagbevegelsen er at vi mangler ei langsiktig linje for arbeidet. På foreningsplan (her i Oslo) har vi tilsynelatende ikke kommet lenger enn til resolusjonskvernakeriet. At fagforeningene støtter Tr 'al, at de støtter utmelding av AP, at de går mot kuppet i Chile, at de går mot momsens, – alt dette er bra politiske saker. Men hvor blir det av de faglige sakene? Jeg er sikker på at vi arbeider meget godt på disse områdene også. Men de politiske sakene oversvømmer inntrykket blant massene som tilhører vedkommende fagforening – ikke de faglige sakene. De relativt mange fagforeningene som nå (iflg. Arbeiderbladet) opprettholder det kollektive medlemskapet tyder på en reaksjon. Dette er kanskje ikke rart når bare en

snau prosent av medlemmene i en fagforening stiller på møtene og ikke får høre argumenter og diskusjonen. Er vi ikke flinke og stopper reaksjonen, har vi bare tilført fagbevegelsen en »positiv» bølge som kan ende i en negativ, bygd på trygghet i fagbevegelsen. Denne tryggheten er ikke reaksjonær, men skyldes fagbevegelsens mangel på alternativ til AP. SV er intet alternativ.

Hva vi må gjøre? Jeg tror i hovedsak at vi fortsetter å bli dyktige på spesialområdene. Men den faglige ledelsen for partiet må få vite om dette for å legge opp sentrale linjer. Får den ikke det, bryter vi arbeiderklassens prinsipp om den demokratiske sentralismen – et prinsipp som er hevdvunnet i arbeiderklassen.

Holmenkollstreiken viste at vi er i tilbakegang når det gjelder initiativ i støttearbeid. I Oslo klarte vi ikke å mobilisere godt nok til masseinnsamling av penger. Jeg ser ikke noen spesielle framgang i slik holdning og arbeid i forhold til tidligere streiker blant oss.

Kineserne har tydeligvis i gang en kampanje igjen for å aktivisere massene i alle saker. Det er mindre diplomatiske initiativ fra dem nå. Skal vi lære av ml-bevegelsens internasjonalt mest framskredne parti og, også vi, begynne å aktivisere massene, i tillegg til å satse på diplomati med SV? Jeg syns det er en positiv »styring» fra Peking.

Det vi må stille spørsmål ved er: Hva vil vi med fagbevegelsen? Skal fagforeningene bare være resolusjonskverner – eller nyttige kamporganer for massene? Jeg tror vi trenger en oppsummering og debatt om vår strategi i fagbevegelsen snarest mulig.

Erik

Norsk Lektorlags organisasjonsproblemer

Medlemmene i Norsk Lektorlag må nå snart bestemme seg for hvilken hovedsammenslutning vi skal stå tilsluttet. Saken skal avgjøres på landsmøtet i Bodø i september. Det er mulig landsmøtet vil bestemme at det skal holdes uravstemning. Jeg ser meg nødt til å ta opp dette spørsmålet i TF fordi det på ingen måte er opplagt hvordan vi skal stille oss. Hvilke alternativ foreligger?

I) Lektorlaget går ut av Embedsmennenes Landsforbund og danner hovedsammenslutning for undervisningsorganisasjoner sammen med Norsk Lærerlag, Norske Spesialskolers Lærerlag, Landslaget for hustellærere Norges Yrkeslærerlag, Norges Handelslærerlag, Norsk Lærerskolelag. Disse organisasjoner har sammen kommet fram til en innstilling om retningslinjer for en ny hovedsammenslutning. Dette vil ikke automatisk føre til at alle på samme lærerrom vil være organisert i samme organisasjon – bare samme hovedsammenslutning. Da måtte de fleste laga legges ned og i stedet måtte opprettes, Barneskolelag, Ungdomsskolelag, Gymnaslag, Yrkeskolelag osv. Altså grunnorganisasjoner etter skoleslag. Dette kan vi naturligvis gå inn for. Fordelen ved en slik form for organisering er klare: Skolen er i dag utsatt for rasjonalisering, læreres arbeidsoppgaver blir stadig større og vanskeligere, dessuten er de store »reformene» på ingen måte til fordel for lærere og elever og ved å samle alle som har de samme problemene og de samme interesser, vil vi lettere på hver enkelt skole og i en organisasjon kunne samle oss til kamp for oss selv, mot nå som vi har

opptil flere organisasjoner som legger vekt på egne krav i motsetning til andres og som rivaliserer seg imellom. En annen fordel er at flere vil organisere seg når det bare er en organisasjon på arbeidsplassen.

I vår krets gikk vi inn for å danne hovedsammenslutning for lærere da dette sist var oppe. Jeg tror det var feil. Motargumentene var at i en slik organisasjon vil lektorlagets medlemmer ha høyest lønn og best arbeidsforhold. Man mente også at det ikke er tilfeldig, Lektorlaget og EL er sterkere organisasjoner og hardere i forhandlinger med staten enn de andre, til tross for lavere medlemstall. Jeg tror det er riktig. Da man innførte ungdomsskole og la ned realskolen gikk Lektorlaget inn for 24 katetertimer i uka, Lærerlaget gikk inn for 30 (de hadde jo også medlemmer på barnetrinnet og ville senke timetallet for dem også). Det ble 24. Ved overgang fra 36 til 30 timer for elevene på ungdomstrinnet, gikk Lektorlaget inn for å beholde de »innsparte ressurser» på ungdomstrinnet, mens Lærerlaget ville fordele dem på hele grunnskolen. De ble på ungdomstrinnet bortsett fra 12 mill. som gikk til pedagogiske sentra. I høst truet begge organisasjoner med streik. Lærerlaget oppnådde så godt som ingenting, Lektorlaget oppnådde store fordeler for lektorer i gymnaset (men samtidig dolket de gymnasiastene i ryggen.)

Howdan vil så Lektorlagets stilling være i en ny hovedsammenslutning? Vi er en liten organisasjon i forhold til Lærerlaget og vil alltid komme i mindretall når krav skal prioriteres. Når vil gymnaslektorer og ungdomsskolelærere få nedsatt lesetid når

lærere i barneskolen har 30 t. pr. uke, Yrkeslærerne 36 t. til tross for at arbeidsbyrden vil øke enormt i det nye gymnaset. Hva med lønnskampen?

2. Akademikernes Fellesorganisasjon. Dette er det foreløpige navnet på en ny hovedsammenslutning av EL og Akademikersambandet. Disse har levert endelig forslag til vedtekter. I en slik organisasjon vil adjunker og lektorer være lavtlønte, og vil være organisert sammen med folk som ikke er direkte beskjedne i sine krav og synet på sin egen fortrefelighet. Dessuten vil medlemmene ha omtrent like lang utdanning. Faren er jo at en slik forening vanskelig vil få massenes støtte, det er vanskelig å forsvare at såkalt høytlønte skal ha enda høyere lønn (jfr. NTL på universitetet).

Problemet er også at når det skal forhandles innafor skolesektoren, må Lektorlaget forhandle sammen med andre lærerorganisasjoner uten hjelp fra sin hovedsammenslutning slik som det har vært hittil.

3. Enten det blir som det er eller Lektorlaget går inn i AF, kan problemet med forholdet til andre lærerorganisasjoner løses. Det foreligger en innstilling om Fellesutvalg for undervisningsorganisasjoner også. Dette fellesutvalget skal da se til at lønnsforholdene i skolen er de samme som andres med lik utdanning, se på lover og innstillinger og på et vis stå samla i spørsmålet om forverring av arbeidsvilkåra og gi råd i prioritering av krava. Utvalgets medlemsorganisasjoner skal ha full handlefrihet, så det skal vel samarbeides når man er enig, så vidt jeg forstår.

4. Et annet spørsmål medlemmene må ta stilling til, er hvem kan bli medlem av Norsk Lektorlag. Dette spørsmålet er jo aktuelt ved opprettelsen av det nye gymnas. Skal alle som jobber i gymnas få

medlemskap eller skal vi ha de medlemskriterier som vi nå har?

Jeg mener at det ikke nødvendigvis er riktig at jo flere i samme organisasjon, desto bedre. Jeg tror at en liten, homogen organisasjon kan være vel så effektiv. At et lærerværelse har flere organisasjoner, trenger heller ikke være noe minus. Jeg tror at yrkeslærerne vil ha vel så store muligheter for å oppnå redusert lesetid ved alene å gå til streik enn å vente på at gymnaslektorene skal gjøre det for dem. Det nye gymnaset vil bli lamma hvis de går til streik og det er ikke umulig at lektorene vil støtte. Det er mye vanskeligere å få alle landets lærere ut i kamp fordi de ofte har motstridende interesser. For å hindre kamp, sier Lektorlagets ledelse rett som det er, at vi kan ikke streike (for høyere rammetimetall i ungdomsskolen) før også Lærerlaget er med. Jeg mener at dersom Lektorlagets medlemmer i ungdomsskolen går til streik for dette, vil det være mange nok til at vi kan oppnå noe, dessuten må Lærerlaget følge for ikke å miste medlemmer.

Jeg synes at Lektorlaget skal beholde sine medlemskriterier. Dette er også faglig begrunnet. Alle rasjonaliseringstiltaka har blant annet å gjøre lærere til altnulig-menn – å viske bort de faglige skiller. Så vidt jeg skjønner står en del håndverksfag overfor samme problem.

Det foreligger en god del papirer og innstillinger. Jeg tviler på at alle medlemmer av Lektorlaget vil få se disse, derfor så grundig. Videre mener jeg at dette ikke bare er en sak for medlemmer av Lektorlaget, men et viktig spørsmål for flere, skal vi gå inn for å organisere oss etter arbeidsplass eller utdannelse? Er det en fordel at tømmermenn på Nyland Vest er i Jern og Met og at rørleggera på Hydro er i Kjemisk. Bør murere og

forskalingssnekkere være i Bygning eller er murera sterkest aleine.

I alle fall må medlemmer av Lektorlag og Lærerlag, medlemmer av EL og andre

akademikere skrive til TFs neste nummer, slik at diskusjonen kan gå helt til vi må bestemme oss.

Eva

Studer situasjonen i Kambodsja

Frigjøringskampen i Kambodsja er gått inn i sluttfasen. Kambodsja står nært målet å frigjøre seg fra imperialismen fullt og helt, og kan bli det første landet etter Nord-Vietnam i -54 som oppretter en uavhengig og demokratisk stat. Overgangen til denne staten, kampens siste fase, kan bli langvarig og koste mye blod, eller den kan bli kortvarig og forholdsvis smertefri. Dette avhenger av hva USA-imperialistene har mulighet for å satse. Vi må ikke ha noen illusjoner om at USA ikke kan gjenoppta bombingene. For å bli i stand til å yte kambodsjanerne all vår

støtte og hjelp, for å kunne skape en opinion for Kambodsja i Norge, må vi lese og lære mer om Kambodsja sjøl.

Heftet inneholder Kambodsjas historie, med særlig vekt på kuppet i -70 og utviklinga etter dette. En vurdering av den politiske og militære situasjonen i dag, samt fakta om frigjøringsfronten, FUNK, og den kongelige nasjonale regjeringa, GRUNK.

Heftet kan bestilles hos Solidaritetskomiteen for Vietnam

Uraniemborgvn. 11, Oslo 3

fra 20. mars.

Pris kr.1,50

D e b a t t

Til diskusjonen om husmora: Retten til lønna arbeid et grunnleggende kvinnekraft

De to innlegga i TF som til nå har tatt opp spørsmålet om politikken vår for husmødrene, har vært enige om tre helt grunnleggende punkter: 1. Husmødrene er ikke ei ensarta gruppe. Tvert imot tilhører de ulike klasser. 2. Det er først og fremst husmødrene i arbeiderklassen vi må rette oss inn på, fordi de er hardest undertrykt: som klasse og som kvinner. 3. Monopolkapitalen trenger og bruker disse kvinnene – spesielt husmødrene i arbeiderklassen – som reservearbeidere, og også som gratis arbeidskraft i familie- og barneomsorg.

Uenigheten kommer fram i spørsmålet om hvilken hovedparole partiet skal stille for husmødrene nå i dag. Fungerer kravet om kvinners rett til lønna arbeid som en progressiv parole i dagens situasjon? Eller støtter den egentlig opp under kapitalens forsøk på å få gifte kvinner inn i industrien som billig arbeidskraft? Betyr parolen at kommunistene går inn for å sende husmødre ut i yrkeslivet for enhver pris, uten hensyn til at mange vil få dobbelt og tredobbelt arbeidsdag? Nei. Vi som forsvarer parolen, mener at kvinnene må få rett til lønna arbeid på akseptable vilkår – på linje med menn.

Prinsipielt mener vi at bare ved å delta i produksjonen, vil ei kvinne ha et skikkelig

utgangspunkt for å kjempe seg til den samfunnsmessige plassen hun har krav på. Under sosialismen vil vi etter hvert få se kvinnene gjøre samme innsats som menn i produksjonen og delta på alle områder i samfunnet. I dag ligger ikke forholda til rette for henne, men like fullt er det et riktig og viktig hovedkrav. Vi har flere eksempler på at husmødre har vært mobilisert som ei reaksjonær kraft, f.eks. under streiker – redsel for familiens konkurs har vært avgjørende for dem; de har ikke hatt materielle muligheter til å se de politiske perspektivene ved arbeidskamper, fordi de har hatt en verden som bare har omfatta hjemmet. Når ei kvinne kommer ut i lønna arbeid, vil hun straks bli en del av en større sammenheng: hun blir en av mange arbeidskamerater – det legger grunnlaget for solidaritetsfølelse. Hun vil se sin egen rettsløshet klarere, slik den er i dag. Hun vil ha større muligheter for å organisere seg. Hun vil bidra til hjemmets økonomi – det betyr mye for en som alltid tidligere har måttet be om penger! Spørsmålet om likeverd i ekteskapet og arbeidsdeling i hjemmet vil melde seg.

Allt dette skjer sjølsagt ikke automatisk. Det er et faktum at lønna arbeid i produksjonen i dag betyr dobbelt dag for

de fleste kvinner. Derfor blir det taktisk riktig i dag å kreve at kvinner skal ha fritt valg mellom hjemmearbeid som husmor og lønna arbeid ute. Kvinner skal ikke presses ut i arbeidslivet.

En slik valgfrihet har ikke kvinner i dag. Retten til anstendig betalt og fritt valgt arbeid er faktisk ett av de elementære krava i de borgerligdemokratiske menneskerettighetene, på linje med politisk frihet, ytringsfrihet osv. For kvinnene er dette bare en rett på papiret. Mulighetene for jobb blir bestemt av monopolkapitalens dirigering av arbeidskrafta – de avgjør om kvinnene skal få arbeid eller ikke. Det er stor forskjell på å ha rett til lønna arbeid (på samme vilkår som menn, både når det gjelder lønn, type arbeid og arbeidsmengde) – og sjanse til arbeid, ut fra hva monopolkapitalen finner er bra for sin egen profitt.

Det finnes mange undersøkelser på hvordan husmødrene oppfatter sin egen arbeidssituasjon, og alle viser at flertallet av kvinnene ville være interessert i lønna arbeid, hvis det bare var mulig for dem å

få det til. Undersøkelser viser også at det som oftest er hensynet til ungene som holder kvinnene hjemme. Derfor må vi kreve flere barnehager. Husmorlønn, evt. oppdragerlønn er vi mot – det vil virke konserverende – det vil tjene til å holde husmødrene pent på plass og bli et alibi for monopolkapitalen. Rett til barnehageplass for ungene til dem som velger å arbeide hjemme, og rett til permisjon for mannen når husmora er sjuk, det vil derimot være krav som kan lette husmoras situasjon. Og kvinner skal ha utdanning på lik linje med menn. Det er ikke noen sjølsagt ting at alle kvinner gifter seg. Alle skal kunne forsørge seg sjøl. Når hensynet til små unger gjør at kvinnene blir hjemme fra lønna arbeid noen år, skal hun få ansiennitet for det.

Vi bør med andre ord stille krav som bygger opp under at husmora arbeid ikke blir en jobb for mesteparten av livet eller en jobb de fleste kvinner er innstilt på å skulle ha. Også kvinnene har rettmessig krav på et meningsfylt og lønna arbeid sammen med andre!

Tromsø-kamerater

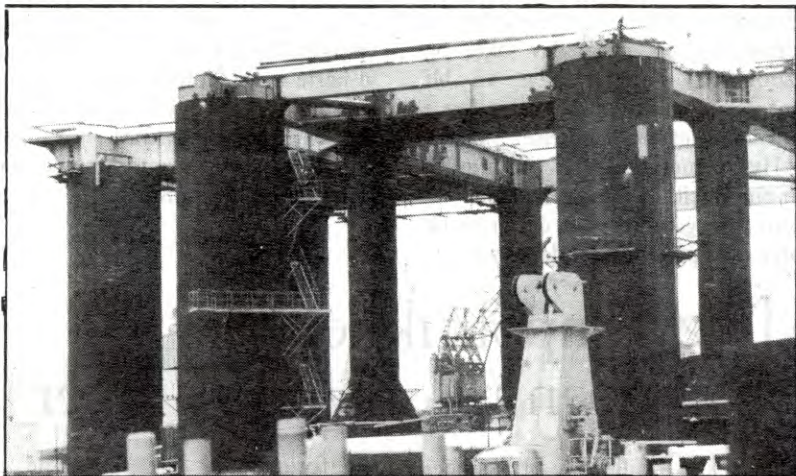
Nasjonaliser oljeselskapene!

Jeg foreslår at denne parolen blir tatt opp som en av hovedparolene på 1. mai, og at vi ikke nøyer oss med å drive propaganda for den, men søker å skape massekamp på den.

Det er ikke nødvendig her å komme med inngående bevis for at oljeselskapene skapte oljekrisa, og bruker den til å øke prisene og profitten med hundrevis prosent i mange tilfeller. Det er også vel kjent at de benytter korrupsjon, falske opplysninger og all slags utpressing for å få sin vilje overfor regjeringene. De

betaler ikke skatt annet enn i de land hvor skatten er lavest. De fordeler olja etter hvem som betaler mest, ikke etter hvem som trenger dem mest. De driver rovdrift på de billigste kildene og lar mindre profitabele ressurser ligge brakk, osv. Dette er det tydeligste eksempel på motsigelsen mellom samfunnsmessig produksjon og privat tilegnelse under kapitalismen. Oljeselskapene er de mektigste multinasjonale konsernene i verden.

Nå er det en klar tendens i verden i

retning av å forsøke å kutte ut oljeselskapene som »mellommenn» i energiforsyningen. Det vil styrke både de oljeproduserende landa og de fattige land. Her til lands er stemningen mot at oljeselskapene skal få kontrollen over Nordsjø-olja, og mot deres måte å utnytte oljekrisa på. Til og med enkelte kretser i LO/DNA-toppen har snakket om kamp mot oljeselskapene. Vi kan tenke oss hvilke effektive tiltak som vil komme ut av det (deprivatisering?). Men viss vi tar ledelsen og skaper en brei opinion, kan det hende at vi kan fange disse kretsene i deres egne ord, eller avsløre dem fullstendig.

Nasjonalisering innebærer at vi tar direkte kontakt med de oljeproduserende land, inngår avtaler med dem som tilgodeser deres behov for å bygge opp raffinering og oljeindustri i sitt eget land, og gir dem teknisk hjelp og kapital til dette. Videre overtar raffineringene, bensinstasjonene og resten av oljeselskapenes virksomhet her i landet, si opp avtalene i Nordsjøen, og ta full kontroll med leting, utvinning, ilandføring og videreføring av den norske

olja. Vi har ekspertise og ressurser til å gjøre dette.

Når det gjelder den norske tankflåten, må en del av den tas over for å sikre forsyningene til Norge. På langt sikt må flåten overføres til de oljeproduserende land sjøl.

Hvis vi på denne måten retter et slag mot de internasjonale oljeselskapene og deres lakeier i Norge, rederkapitalen, må vi sjølsagt forberede oss på mottiltak. Det vil bare klargjøre hvem som er våre fiender og hvem som er våre venner, hvem som er nasjonal og hvem som vil forråde landet.

Noen har kanskje motforestillinger mot nasjonalisering. Vil ikke en slik parole tilsløre maktforholdet og statens klassekarakter? Jo, viss vi innbiller folk at bare staten får kontrollen, så er vi garantert en utvikling som tjener folket, da er vi revisjonister og tilsløre maktforholdet. Man på samme måte som staten avslørte sin klassekarakter under EEC-kampen vil den gjøre det i kampen om oljepolitikken. Staten vil kjempe hardt mot statskontroll med olja. Likevel kan kampen vinnes. Det vi oppnår er ikke folkemakt over

energiressursene, men at det blir lettere å reise kamp for en progressiv olje- og utenrikspolitikk. Imperialismen vil bli tilført et slag, og staten og kapitalen i Norge vil være lettere å beseire. Sjølsagt er ikke Hydro mer progressiv og mindre utbytter enn Shell, men langt svakere.

Det kan ikke garanteres at det er mulig å få Norge over på OPEC-landenes side, få

Norge til å føre en anti-imperialistisk energipolitikk før under sosialismen. Men vi lærte av programdiskusjonen for ett år sida at det likevel var riktig å skape massekamp på slike krav. — Å innskrenke seg til krav vi veit monopolkapitalen vil oppfylle, er reformisme.

Kurt

Miljøvernpolitikken – noen problemstillinger

Hvordan skal vi stille oss til aksjoner som tar utgangspunkt i individuell moral (opprydningssaksjoner, bruk av vaske-midler o.l.)?

Det prinsipielt rett å delta. Hensikten må være å bevistgjøre folk og organisere.

– Mange folk kan bli mobilisert. Aksjonen forutsetter ikke høyt utvikla politisk bevissthet.

– Folk deltar fordi de ser en mulighet til sjøl å gjøre noe. Kollektivt ansvar utvikles.

– Deltakerne vil sjøl erfare at slike aksjoner ikke er tilstrekkelige.

– Det er lettere å knytte kontakter gjennom felles praksis enn ved løpesedler og stands o.l.

Men det vil være skadelig å gå inn i slike aksjoner uten å sette de inn i en riktig politisk sammenheng, de er et uttrykk for borgerskapets forsøk på å ufarliggjøre miljøvernengasjementet. Det er viktig å peke på aksjonenes begrensning, på de miljøødeleggelsene som er virkelig alvorlige og på hvem som står bak.

MOTSIGELSEN MILJØVERN/ TRYGGE ARBEIDSPASSER / SJØLBERGING

Det er viktig å vurdere hva slags arbeidsplasser, ikke bare antallet. Sjølberging er

en forutsetning for sosialisme, det er viktigere å verne om arbeidsplassene i jordbruket framfor å få storindustri til bygda.

På arbeidsplassene fører miljøet til utrygghet for de som blir ramma av dårlig helse. Akkordsystemene, verneombudenes stilling og bedriftslegeordninga er sentrale saker. Krav om rensanlegg kan komme til å forsterke monopoliseringa.

Målsettinga må avklares: a) Sjølberging i store enheter (Norge, Europa) og i små enheter (fylker, kommuner, lokalsamfunn). b) Full nasjonal sjølberging eller handel med ikkeimperialistiske land. Det er fordeler med arbeidsdeling fordi ressursene har ulik geografisk fordeling. Det viktigste er at folk trekkes med i avgjørelsene og kontrollerer ressursbruken.

RESSURSKRISE?

Miljøkrisa kan ikke sees isolert fra imperialismen og utbytting. Kampen om energi og råstoffer er en viktig årsak til krig. I seg sjøl kan ikke miljøkrisa bli noen hovedargument for revolusjon, men kapitalismen avslører seg grundig på dette området og det kan bevisgjøre mange.

Det er også grunner som taler for at kapitalismen ikke vil greie å snu utviklinga:

- Arbeiderklassens erfaringer og entusiasme nødvendig for å løse problemene med sløsing, frigjøring fra den kapitalistiske kulturen.

- Ressursknapphet skjerper monopolens kamp om kontrollen. Skinnere ressursforekomster må utnyttes og fører til økte priser. Renseanlegg løser ikke energi- og råstoffproblemet.

- Tidsperspektivet er viktig. Kapitalismen ødelegger fort, men det tar i beste fall lang tid å bøte på skadene.

HAR ML-BEVEGELSEN PRIORITERT MILJØVERNARBEID HØYT NOK HITTIL?

- Miljøvern har vært for lite diskutert, ikke satt i skikkelig sammenheng med politikken på andre områder. Det er for få som jobber med linjene, stort behov for studier og undersøkelser.

- Praktisk arbeid for lite omfattende, vi har gjort lite med viktige saker som f.eks. hovedflyplass på Østlandet.

- Det er ofte vanskelig å trekke med miljøverninteresserte ml'ere pga. andre tidkrevende oppgaver. Det kreves mange folk fordi miljøvernarbeidet er svært desentralisert (mange uavhengige grupper). Ledende organer på distrikts-nivå må hjelpe til med å få folk til å fylle oppgavene (i det minste ta opp prioriteringa) og å koordinere arbeidet i ulike aksjoner som »henger sammen».

- Kampen må i første rekke tas opp lokalt på arbeidsplasser og i boligområder. Arbeidsmiljø må prioriteres sterkere i fagforeningsarbeidet, samtidig som andre miljøproblemer som er sentrale for arbeiderklassen diskuteres. Det er ingen unnskyldning at vi står svakt, vi vil styrke oss på å ta opp disse problemene.

VI MÅ SKAPE EN DISKUSJONBEVEGELSE PÅ MILJØVERNPOLITIKKEN!

Jeg tror det er riktig å si at kunnskapene om miljøvern blant oss i allmennhet ligger på et temmelig lavt nivå. Her skal jeg ta opp et spørsmål som har fått stor taktisk betydning i en del miljøvernaksjoner: motsigelsen mellom miljøvern og trygging/utbygging av arbeidsplasser, hvordan skal vi løse motsigelser innen folket som oppstår på grunn av monopolkapitalens utbyggingspolitikk? Det er spesielt to konkrete former denne motsigelsen har tatt: a) mellom miljøvernaktivister og anleggsarbeidere, og b) mellom ulike grupper eller lokal-samfunn i et utbyggingsområde.

Motsigelsen mellom miljøvernaktivister og anleggsarbeidere

Denne motsigelsen kom sterkest til uttrykk i en aksjon mot veibygging i Osломarka. Godseier Løvenskiold og arbeidslederne fikk arbeiderne til å true med å jage bort demonstrantene som hadde okkupert en del av veien som ikke var påbegynt. De hadde sjølsagt ikke noe annet valg enn å avblåse aksjonen. Noen mulige tiltak for å hindre at slikt gjentar seg:

- Grundigere arbeid med å avsløre og reise aksjoner mot miljøfiendtlige utbyggingstiltak før arbeidene igangsettes. Men storkapitalen satser bevisst på overrumplingstaktikk for å hindre aksjoner og å tvinge parlamentarikerne til sandpåstrøing.

- Grundig arbeid med å få arbeiderne til å forstå bakgrunnen for aksjonen, slik at de retter kravene til arbeidskjøperne og spiller rollen som ordenspoliti.

- Hvor langt aksjonene skal gå avhenger særlig av mulighetene for masse-mobilisering. Ved eventuelle nye Oslo-

mark-aksjoner bør en kanskje være mer innstilt på punktdemonstrasjoner, mens grunnlaget er atskillig bedre for å føre aksjoner mot nye »trafikkmaskiner» i Oslo fram til seier.

Er dette tilstrekkelig?

Motsigelsen mellom ulike grupper/lokalsamfunn i et kraftutbyggingsområde.

Slike motsigelser er kommet til uttrykk bl.a. i forbindelse med Mardøla- og Eidsfjordreguleringene. Mardøla-utbygginga ramma først og fremst folk i Eikesdal/Eresfjord siden Mardøla ble tatt bort fra dalføret og overført til Rauma. De hadde allerede følt virkningene av to tidligere reguleringer og slutta derfor mannjevnt opp om aksjonen. I Romsdalen ville ikke de negative virkningene av reguleringa bli så drastiske, flere maskineiere hadde gjort store investeringer og endel fra bygdene jobba på anlegget. De lokale kapitalistene og byråkratene fikk mange bygdefolk over på si side ettersom de dreiv iherdig hets mot aksjonen.

Det er derfor viktig å drive målbevisst propaganda for en riktig distriktspolitikk, med økt sjølberging i jordbruk og industri. Slike synsmåter står stadig sterkere blant folk, så organiseringa må nå komme mer i forgrunnen.

Jeg tror ikke holdninga vår til økt kraftutbygging er særlig klar, det kan derfor være nyttig å få diskusjon på noen prinsipielle synsmåter:

– Hensynet til jordbruk, jakt og fiske må være avgjørende for vurdering av reguleringssaker.

– Det er viktigere å reise krav om skånsom utbygging og lavere tempo enn å gå ensidig inn for totalfredning av flere vassdrag. Skånsom utbygging vil si at vi bekjemper reguleringer som innebærer at elver tørrlegges helt og at store produktive utmarksområder neddemmes.

Det er sikkert folk som har andre synsmåter på endel av disse problemene. Det er viktig at de kommer fram!

Miljøvernaktivist

Oppsummering av Tæ'alarbeidet i Oslo

HVA BETYR DOMMEN

Byretten i Bodø fulgte de signalene som kom fra Forsvarets Overkommando, departementet og statsadvokaten: Han blei dømt, men han blei ikke hardt ramma personlig. Dommen var usedvanlig slu, og var nøye planlagt etter statens behov:

»Jeg synes det er glimrende at det er blitt statuert et eksempel for fremtiden. Etter dette tror jeg man vil slå mye hardere ned på slike handlinger. At dommen var relativt mild, kan vise seg å være gunstig, for det har vært en kunstig interesse for spørsmålene, som kan skade Forsvarets sak. Den lempelige dommen kan tappe luften ut av de

grupperinger som er ute for å lage bråk.»

Generalmajor Hansteen,
Morgenbl. 27/2 -74

Altså: Prinsippet slått fast, men ingen martyr utav Tr il, det kunne føre til »bråk». Vi skjønner generalens frykt for disse »grupperingene». Over 200 forskjellige organisasjoner og over 100 000 arbeidere har støtta gjennom resolusjoner osv. og dette er bare den delen av støttebølgen som er kommet Tr il-komiteen for øre.

Støtta har vært stor, og har hindra statsapparatet i å slå like åpent og brutalt som den svenske staten gjorde i IB-saka. Men den har likevel ikke vært tilstrekkelig. Et viktig nytt

trekk i bildet, i ly av rettsaka og forspillet har Forsvarets Overkommando og tilliggende herligheter kommet seg på offensiven. De har klart å legge demper på liberale deler av borgerpressa, grepet inn i NRK. Støttekampanjen for N: ve Tr: al har altså ikke klart å avsløre, å slå tilbake en begynnende militarisering av politikken.

Med dommen og protestaksjonene mot den har første fase i Tr: alarbeidet gått over i andre fase: ny giv fram mot lagmannsretten. Nå er det nødvendig å oppsummere arbeidet, korrigerer de feila som har fått utvikle seg, legge grunnlaget for enda breiere støtte.

GJENNOMBRUDET MED WINTEX-AVSLØRINGENE

Tr: alkomiteen blei stifta tidlig på høsten, og jobba med siktemål på opptrapping rundt rettsaka som var planlagt til den 19. des. En god del propaganda blei spredd, en god del organisatoriske resultater i form av lokalkomiteer og kontakter. Noe gjennombrudd i støttearbeidet kom imidlertid ikke før avsløringene av Wintex i starten av januar. Særlig større deler av (venstre)sosialdemokratiet kom i bevegelse etter dette, og ganske store deler av fagbevegelsen begynte å lage støtteerklæringer.

Alle avsløringene og massebevegelsen bak dem skapte motsigelser langt inn i fiendens leir. Nødvendigheten av en motoffensiv fra statens side, blei stilt skarpt, først og fremst for å sikre domsfellelse på kort sikt, men også for å erobre mer langsiktige posisjoner. Samtidig har avsløringene stimulert den indre maktkampen i AP, hvor Stoltenberg, Hansen (Harry) og AUF-ere (Bergo) har tatt sikte på å erobre posisjoner fra Guttorm Hansen og Bratteli (Forsvars-komisjonen).

Statens motoffensiv kommer på flere plan: Først angripes Tr: alaksjonen offentlig av statsadvokat Dorenfeldt, som sier at Tr: al bare får 2-3 måneders betinget. Så kommer Stoltenberg med »justisdepartementets vurdering» av om telegrammene til Tr: al var i strid med direktivene, hvilket de »sjølsag» ikke var. Tro om Stoltenberg blei overrasket? Virkelig sus over offensiven viste det seg imidlertid å være vanskelig å få til med bare »jurister», så Forsvarets Overkommandos studieavsløring i

samarbeide med CIA-agent Heradstveit kom til rette tid. 3/4 ukers blindt hetskjør i presse/NRK, hvor kommunister, Tr: al, 1940, soldat-, elevfiltrasjon, og 5-kolonne blei mast sammen. Avslutningen på det hele kom med at sjefen for presse/informasjon i Forsvarets Overkommando oberst Egge, rett før den 21., personlig kontaktet en del Oslo-avisers redaksjoner »for å legge fram sitt syn på saken». Samtidig proklamerte Fostervold at det var forbudt for soldater å demonstrere osv. i uniform.

Vi kan kort fastslå at staten uten blygsel har skjovet alle hensyn til legalitet og »lovlighet» til side for å sikre dom på tross av massene. Departementet og statsadvokaten har gått i spissen for å påvirke byretten, i en »vanlig» rettsak ville det blitt en skandale. Til sist et annet eksempel: Dommen og domspremissene kunne likegodt ha vært skrevet for rettsaken begynte, som om rettsforhandlingene ikke hadde vært. Det fastslås bl.a. at N: ve sjøl visste at han ikke hadde skjellig grunn da han offentliggjorde meldingene! (N: ves mening om det har ingen interesse!)

TR: AL-KOMITEEN: KU – KONSEKVENT HØYREFLØY

Allerede tidlig på høsten blei det klart at det var store motsigelser mellom revisjonistenes linje i støttearbeidet og vår. KU gikk i spissen for ei linje som gikk ut på at komiteen skulle arbeide »bak kulissene», »i det skjulte». Vi skulle »få ting til å skje» gjennom »å trekke i de rette trådene». Hvor råtten denne linja var, viste seg klart i praksis: Vi måtte ikke henvende oss åpent til fagforeninger, klubber osv. for å følge opp våre henvendelser, det skulle skje »intern». Vi måtte ikke skrive i Klassekampen om hvordan komiteen skulle jobbe, hvilke tiltak den gjorde osv. Det ville nemlig »avsløre våre arbeidsmetoder» for hovedfienden. Vi fant fort ut at det revisjonistene var mest opptatt av var sjøl å sko seg mest mulig på Tr: al-saka, og samtidig som samarbeidet SVU/RU blei dempa ned.

KU VIL BRYTE

KUs linje blei på et tidlig tidspunkt avvist av våre representanter i komiteen, men KU la ikke

av den grunnen om. Seinest viste det seg i tida før den 19. desember, da vi arbeidet hardt for å få til protestdemonstrasjoner i Oslo og ellers i landet den dagen rettsaken skulle begynne (den 19.). KUs representant, Kåre Nilsen, journalist i Friheten, sto beinhardt på at hvis vi tok initiativ til demonstrasjon i Oslo, så ville KU «vurdere å bryte i Trondheim-komiteen». Han klarte også å trekke med seg de andre representantene for SVU på dette.

Nå blei rettsaken utsatt fra den 19. desember til den 21. februar. Vi tok igjen opp spørsmålet om demonstrasjoner og aksjoner. Først mente Nilsen og de andre fra SVU at de personlig var for demonstrasjon den 21. Forslaget blei derfor reist formelt på et møte på initiativ fra AKP/RU. Nå hadde imidlertid Faglig utvalg i SV i mellomtida fått uttale seg, og Nilsen møtte opp med en kort erklæring som gikk ut på at demonstrasjon i Oslo ikke kunne arrangeres av de politiske organisasjonene. Et slikt forslag kunne bare tas opp av sjølve støttekomiteen. Våre representanter sa da at årsaken til at AKP/RU nå tok initiativet utenom den formelle komiteen, var at Nilsen nettopp hadde avvist komiteen som arrangør og initiativtaker før jul. Da het det seg at «slike initiativ kunne ikke tas i komiteens regi, men måtte eventuelt tas av de politiske organisasjonene».

Våre representanter spurte derfor nå om dette betydde at Nilsen nå ville gå med på at komiteen kunne ta et slikt initiativ? Etter en del fram og tilbake gikk han imot det, og hevda at SVU bare ville gå inn for en demonstrasjon hvis Oslo samorg. tok et slikt initiativ på sitt møte den 11. februar.

Revisjonistene ville altså gjøre en demonstrasjon avhengig av det DNA-kontrollerte Samorgs velsignelse!

Men på toppen av det hele ville de ikke love sjøl å sørge for at initiativet blei tatt, vi skulle se «om det kom».

På det derpå følgende møte i støttekomiteen kjorte Kåre Nilsen fram sin gamle trusel: tok RU initiativ til demonstrasjon ville KU overveie å bryte samarbeidet! Det var «ikke interessant» hva han «som privatperson» måtte mene. I NKP er det demokratisk sentralisme. «Hva jeg mener spiller ingen rolle!»

»FAGBEVEGELSEN» IMOT DEMONSTRASJONER

Det kom videre fram at «kretser i fagbevegelsen» flere ganger overfor Nilsen hadde beklaget seg over at demonstrasjonsvåpenet var blitt ødelagt den siste høsten, pga. «små og altfor ofte demonstrasjoner». Som eksempel blei trukket fram kvinne-demonstrasjonen.

Samtidig var det «liten verdi» i en demonstrasjon hvor det bare var de «vanlige studentene» som fyller «alle» demonstrasjoner.

Man kunne mye heller tenke seg at det blei avholdt et stort møte, hvor spesielt kjente personer holdt «vektige innlegg». Et slikt opplegg ville kunne bli en mye bedre opptrapping av aksjonen enn en demonstrasjon.

OFFENSIVEN FRA REVISJONISTENE

Offensiven fra revisjonistene innafor SV i forbindelse med Trondheim-beidet har vært helt klar. Vi kan ikke gå inn på alle de intrigene som utspant seg fram til den 21., men bare trekke fram den siste: Ingen av oss blei vel overraska da KU forlangte at en av appellanterne skulle være Reidar T. Larsen.

Den offisielle grunnen var at Larsen var allerede sterkt oppe i kampen mot offiserene, jfr. «hetsen» mot offiserene. Den uoffisielle og den virkelige grunnen (som også blei fortalt oss med reine ord på et komite-møte) var at når vi hadde fått «tvunget gjennom demonstrasjon», så måtte NKP «sikre» seg. Vi gikk hardt imot at Larsen skulle tale, fordi det uten videre ville betyrt partimarkering for NKP, mens vi ønsket at representanter for nasseeaksjoner og organisasjoner skulle være appellanter. Vi mente og at de dårlige sidene ved Larsens «offisershets» snarere ville bety en belastning for Trondheim-aksjonen, fordi Larsen konsekvent unnlater å angripe offiserene som redskap for stat, regjering og monopolkapital. Det er regjeringa Brattelis stat som er hovedfienden i Trondheim-saka, ikke i og for seg offiserene.

Men på tross av vår uenighet, tvang revisjonistene gjennom sitt opplegg, for som Kåre Nilsen sa: «Faglig utvalg i SV har bestemt seg for Reidar, og det kan ikke vi endre på.»

Her skal det også nevnes at Nilsen var svært

mot at Ki y St id skulle ha appell. Hans opplegg var da at dette spørsmålet måtte tas opp på et seinere møte, etter at vi hadde konsultert våre respektive organisasjoner». Dette ville, hvis han hadde fått det igjennom, forhindre at det blei laget propaganda for demonstrasjonen som kom ut i tide.

HVORDAN HAR VI JOBBET?

Diskusjonene som har gått føre denne oppsummeringa, har konkludert med følgende: Kommunistene har i all hovedsak tilbakevist revisjonistenes høyreoffensiv på en riktig måte. Både i høst og foran den 21. har vi tilbakevist KUs intriger, og tvunget dem med. Foran den 21. var metoden at vi tok opp kravet om demonstrasjon både i et åpent opprop og på et møte med representanter for en lang rekke organisasjoner, innkalt av Støttekomiteen. KU blei her stilt overfor åpent å gå imot demonstrasjon, eller å la seg tvinge med. De valgte det siste, fordi de andre SV-folka som var tilstede, var sterkt for demonstrasjon, og KU hadde ikke hatt muligheten til å fraksjonere

med dem på forhånd. Arnt Høksen f.eks. gikk i spissen for å tilbakevise KUs tungroddhet, da Nilsen slo over på taktikken om stadig forlengede tidsfrister for offentliggjøring av oppropet om demonstrasjonen.

HØYRE-FEIL BITENDENS

Men samtidig har oppsummeringene også pekt på en bitendens til høyre-oppportunisme, som har gitt seg utslag i noen viktige feil og en del mindre viktige. Viktigst er at vi allerede ved dannelsen av komiteen gikk inn på et «samarbeide» med SVU som i realiteten bandt oss til at sjøl KU måtte være enige for at noe skulle bli gjort. Vi startet jobbinga uten noe skikkelig plattform som sa klart fra formålet med støttearbeidet. En slik plattform burde i utgangspunktet slått fast at oppgaven var å drive støttearbeid, arrangere demonstrasjoner o.l. Det ville da blitt umulig for KU å lamme komiteen med henvisning til et abstrakt prinsipp om «samstemmighet».

Videre ble det slik at KU med en mann som overhodet ikke har deltatt i noe praktisk arbeid

(med ubetydelige unntak, som for øvrig blei løst dårlig) kunne sitte å dominere komiteens møter.

Dette var feil som hele tiden har bundet oss til opportunistene og avskåret oss fra å kunne avsløre dem overfor massene. I praksis gikk vi med på KUs linje om å jobbe bak ryggen på massene.

Den tredje viktige feilen er at vi har tatt altfor lite alvorlig på å mobilisere massene mot revisjonistene og reformistenes politikk over for statens militærapparat og imperialismen. Dette gjelder både innad i våre egne organisasjoner og eksternt.

NKPs LINJE: FOR ET

»FOLKELIG NASJONALT FORSVAR»

Nærlige Trødal har fulgt vår hovedparole: **AVSLØR OG BEKJEMP DET BORGERLIGE MILITÆRAPPARATET.** Fordi Nærlige er kommunist, har han forstått at det er nødvendig med kompromissløs kamp mot militarismens alle former, uansett om den har NATO- eller nasjonale klær.

Bare en folkehær kan beskytte folket mot angrep, enten det nå er fra Sovjet, USA eller den norske staten. NKP derimot hevder at bare vi kommer oss ut av NATO, og blir kvitt de verste fascistene blant offiserene, da skal vi bygge et »nasjonalt, folkelig forsvar». Vi så jo hva denne politikken førte til i Chile, revisjonistene der gikk i spissen for opprusting av sine egne mordere.

Samtidig veit vi at KU i dag står for en aktiv politisk støtte til et fascistisk og imperialistisk Sovjet, som forbereder seg på krig mot Kina og ruster voldsomt opp mot Vest-Europa, deriblant Norge.

KAMPEN MOT REVISJONISMEN

har derfor også i denne saka djupe røtter i viktige ideologiske motsigelser. Vi kan fastslå at

vi har tatt altfor lett på denne oppgaven, og derfor gitt et grunnlag for »falsk» enhet og også en del »teknisk» prega feil. Et eksempel på det er at vi utifra formelt grunnlag ikke synes det var noe viktig å annonsere at Kjølberg, vår appellent den 21., også stilte for AKP. Vi tenkte: det står jo heller ikke at Larsen stiller for NKP. Men i virkeligheten er det stor forskjell, Larsen er »NKP», mens Kjølberg er relativt ukjent. Fordi vi har hatt for liten kamp mot revisjonismen og reformismen, så har også en del feil av denne typen fått utvikle seg i arbeidet vårt, og lagt grunnlag for byråkratiske feil, uten at de er blitt hovedsida.

LEGG GRUNNLAGET FOR NYTT OPPSVING!

Trødal-kampen kommer til å bli langvarig. Det er nå nødvendig å legge grunnlaget for et gjennombrudd i større omfang enn vi har gjort hittil. Dette krever tiltak både på å intensivere den indre og ytre ideologiske kampen, og det krever organisatoriske tiltak. I Oslo kommer vi til å ta tiltak på følgende:

- Oppsummering av arbeidet spres ut til alle medlemmer og sympatisorer av RU/AKP.
- Spreiing av ml-bevegelsens militærpolitikk til alle deler av organisasjonen.
- Ei ny KVITBOK med brei dokumentasjon av kampen fram til i dag skal lages.
- Omorganisering av Trødal-komiteen med:
 - skikkelig plattform for arbeidet.
- Ta initiativ til å få organisert Støttekomiteer i større utstrekning enn i dag over hele landet.

OPPSUMMER DET LOKALE ARBEIDET

Denne oppsummeringa er laget utifra situasjonen i Oslo, og vi tror at det er mye erfaringer andre steder i landet som er viktig å få formidla videre. Vi oppfordrer de som har drevet Trødal-arbeidet til å ta tiltak til slike diskusjoner, og sende dem inn til internavisene.

ML'erne i Trødal-komiteen
i Oslo